

Solna möjligheternas stad

Kommunpolitiskt
handlingsprogram 2019-2022

Innehåll

Liberalism

Ett välkommande Solna

Delaktighet	4
Integration	5
Hedersrelaterat våld och förtryck	6
Ett snyggt Solna	7
Ett tryggt Solna	8
Ett tillgängligt Solna	9
Solnamodellen – väg tillbaka till arbete	10
Äldreomsorg	11
Funktionshinderfrågor	13
Socialtjänst	14
Fokus på unga lagöverträdare	15
Demokrati och likabehandling	16

Ett levande Solna

Stadsbyggnad	19
Natur- och kulturmiljö	21
Kommunikationer	23

Ett lärande Solna

Ledarskapet	26
Förskola med kvalitet	27
Lärare	28
Eleven i centrum	29
Fritidshemmen	32
Folkbildning, en grundpelare	32
Kultur	33
Idrott och fritid	35

Liberalism

Frihet måste försvaras

Liberalismens utgångspunkt är den enskilda människan, hennes frihet, möjligheter att utvecklas och göra sina egna livsval. Vi liberaler vill förbättra varje individs chanser i livet genom att verka för att alla ska ha goda förutsättningar oavsett var vi kommer ifrån, oavsett vilket kön vi är, eller om vi har en funktionsnedsättning. Vi vill öka friheten för dem som har minst livsutrymme. Friheten får inte bli ett privilegium för vissa. Liberalismens idéhistoria har djupa rötter. Liberala tankegångar ligger till grund för mycket av det vi människor idag tar för givet såsom åsikts-, yttrande- och tryckfriheten, demokratin, rösträtten och kvinnors och mäns lika värde. Rättigheter som vi liberaler värderar högt och som är viktiga att kämpa för.

Ett friare Solna för solnaborna

Solna är en av Sveriges mest dynamiska städer, där storstadens puls blandas med närhet till naturen. Hit flyttar människor från när och fjärran för att leva, arbeta och förverkliga sina drömmar. Solna växer och ändrar karaktär, till en stad som präglas av mångfald, kreativitet och framtidstro. Liberalismens grund är varje människas frihet att förverkliga sina drömmar och fatta egna beslut. Vi liberaler vill därför att var och en som lever i Solna - ung, gammal eller däremellan - ska ha alla möjligheter att skapa sig ett gott liv. Det uppnår vi genom en väl fungerande välfärd som präglas av valfrihet, tillgänglighet och kvalitet. Alla verksamheter – oavsett om de drivs i kommunens egen regi eller av privata utförare – ska leva upp till högt satta mål. Det

uppnår vi också genom god hushållning, så att Solnaborna kan lägga sina pengar på just det som får dem att trivas eller växa. Staden har en god ekonomisk hushållning och kommunalskatten har under många år varit landets lägsta. Vår politik garanterar en såväl hållbar tillväxt och utveckling, som ett socialt ansvarstagande för alla stadens invånare. Liberalerna och den borgerliga majoriteten har tillsammans framgångsrikt styrt staden sedan 1998. Nu söker vi ditt förtroende för att få leda staden i ytterligare en mandatperiod, och därmed även ett starkt inflytande för socialliberal politik. Tre bärande teman beskriver hur Liberalerna ser på Solnas framtid. Liberalernas Solna är levande, lärande och välkommande!

Ett välkomnande Solna

Solna är en fantastisk stad som många söker sig till. Människor från Stockholm, Säfte, Stuttgart och Somalia. Människor med rullstolar, ledarhundar och hörapparater. Människor i alla åldrar, med skilda livsåskådningar och med familjer som ser olika ut. I Liberalernas Solna ska alla känna sig välkomna. Mångfald, jämställdhet, öppenhet är våra liberala kännetecken. Varje människa har rätt att forma sin identitet, uttrycka sin vilja och leva sitt liv utifrån sina egna förutsättningar. Liberalerna vet att den mångfald som detta skapar inte är en belastning, utan en tillgång. Ett samhälle där vi får vara olika är ett rikare samhälle. I Liberalernas Solna är det självklart att man möts med respekt i alla stadens verksamheter. Solna ska ta nya steg i arbetet med likabehandling

och inkludering. Till den nya simhallen och den nya ishallen ska både tjejer och killar känna sig välkomna. Äldre ska erbjudas vård och boende som passar just dem. Utemiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, oavsett ålder eller funktionsnedsättning. Det finns gott om goda krafter i Solna. Föreningar, sportklubbar, företag och enskilda gör ovärderliga insatser för att skapa ett Solna där var och en kan hitta sitt sammanhang och komma till sin rätt. Liberalerna vet att ett aktivt civilsamhälle kan fungera som ett motmedel mot fördomar, trakasserier och diskriminering. Vi vill därför uppmärksamma de goda krafterna och ge dem goda förutsättningar. I Liberalernas Solna är dörren öppen.

Delaktighet

1. För att alla Solnabor ska känna sig delaktiga är det viktigt att informationen från Solna stad sprids i många olika kanaler, såväl digitala som skriftliga, och på ett sätt som tar hänsyn till allas olika förutsättningar. Ett välkomnande Solna kan bryta ner barriärer och skapa förutsättningar för möten mellan människor.

2. Viktig samhällsinformation ska finnas tillgänglig på olika språk, och även på lättläst svenska.

3. All diskriminering av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder måste aktivt motverkas överallt i kommunen.

4. Inga offentliga medel får användas till att främja odemokratiska organisationer eller föreningar som motverkar integration, jämställdhet och andra demokratiska värderingar.

5. Alla som reser till Solna ska välkomnas med vägs skyltar med texten "Välkommen till Solna" vid infarterna.

Integration

Vi liberaler vill att staden aktivt ska uppmuntra individer som fått uppehållstillstånd att integreras i samhället. Det är minst lika viktigt som det första mottagandet. Vi vill främja ett inkluderande samhälle där var och en kan delta. En liberal integrationspolitik syftar till att ge var och en de verktyg som behövs för att växa som individ, försörja sig själv och fullt ut ta del av samhället.

6. Liberalerna vill att det erbjuds "medborgarutbildning" om Solna för människor som kommer till Sverige som vuxna och inte har något naturligt ställe att lära sig om hur lokalsamhället fungerar. Den ska komplettera den samhällsinformation för nyanlända som vi vill ska vara obligatorisk. Utbildningen ska också ta upp sociala koder och förväntningar vi har på varandra.

7. Det finns viktiga ideella satsningar för att skapa möten mellan nyanlända och etablerade Solnabor som vill dela med sig av sin stad och sig själva, till exempel Startkompis. Vi vill utveckla och stödja detta, och göra det möjligt för verksamheterna att etablera sig på fler ställen än stadsbiblioteket i Solna centrum.

8. Möten människor emellan skapar nätverk, gemenskap och bidrar på ett ovärderligt sätt till kunskaper om hur vårt samhälle fungerar. Föreningslivet är ett omistligt komplement till det offentliga integrationsinsatser och är något vi liberaler vill verka för, så att nyanlända snabbare kommer i jobb och in i ett socialt sammanhang.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Som liberaler är vi stolta över att Solna tar ett stort ansvar för att människor på flykt undan krig och förföljelse ges chans till en fristad. Samtidigt innebär det nya utmaningar för jämställdheten att många nyanlända kommer till Sverige från länder där jämställdheten inte hunnit lika långt. Både kvinnor och män, flickor och pojkar som kommer hit för att börja en ny tillvaro ska direkt vid ankomsten få information att Sverige är ett land där alla oavsett kön har lika rättigheter och rätt att bestämma över sitt eget liv. Hedersrelaterat våld mot kvinnor är det mest extrema uttrycket för en skev maktrelation mellan män och kvinnor. Att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck är därför en av de viktigaste jämställdhetsfrågorna.

9. Solna ska ta fram en strategi för arbetet att förhindra och förebygga hedersvåld och förtryck. Liberalerna kommer att driva på för att den strategin får ett tydligt genomslag i stadens verksamheter.

10. Kunskapen om hedersproblematiken ska höjas inom Solna med utbildningar som tar upp frågor om hedersrelaterat våld och förtryck. Även i introduktioner, temaföreläsningar, handlingsprogram och arbeten med en gemensam värdegrund ska kunskapen om hedersrelaterat våld höjas.

12. Föreningslivet och organisationer som arbetar med hedersfrågor ska erhålla ökat stöd.

13. Skolans roll som värdegrundsskapare är central i arbetet att förhindra och förebygga hedersvåld och förtryck.

14. I Solna ska vi inte ha könsseparerade badtider eller gymnastiklektioner. Vi ska inte heller ge kommunalt stöd eller upplåta kommunens lokaler till verksamheter som av kulturella eller religiösa skäl förbjuder barn eller vuxna av olika kön att delta tillsammans i verksamheterna.

Ett snyggt Solna

Solna är en stad full av liv. Torg och parker ska vara inbjudande och ge utrymme för var och en. Stadsmiljön ska vara välskött, trygg och skräpfri. De miljöer som staden ansvarar för och som är nergångna ska rustas upp. Liberalerna vill bevara och utveckla Solnas fantastiska kombination av stadsmiljö, parker och grönområden. Solna stad har tagit fram en grönplan som visar hur stadens grönska ska tas tillvara, men Solnaborna måste känna att den också blir verklighet.

15. Rusta upp alla gångstråk så att de är fullständigt tillgängliga för personer med rörelsenedsättning. Kantstenar ska bytas ut när de är trasiga samt fasas av för att öka tillgängligheten för barnvagnar och rullstolar.

16. Rondeller och parker ska underhållas kontinuerligt så att de inte förfaller. Träd och buskar som är döda ska ersättas. Rondellerna ska vara vackra men lättskötta.

17. Snöröjning, sandning, sopning och lövborttagning måste fungera fredsställande så staden är tillgänglig för alla.

18. Idag upplever många Solnabor att det är skräpigt. Staden har tagit fram ett nytt avtal som innebär att stadens papperskorgar töms oftare. Som komplement vill Liberalerna att det ska installeras fler smarta papperskorgar, alltså papperskorgar försedda med teknik för att komprimera soporna och signalera när det är dags för tömning.

19. Även skogsområdena ska hållas snygga och rena från skräp.

Ett tryggt Solna

Solna ska vara en trygg stad att bo och röra sig i, både dag och natt.

Solna stad har nyligen gjorts en trygghetsinventering där invånarna själva fått ange vilka platser som känns otrygga. Vi vill att staden kontinuerligt arbetar med att förbättra tryggheten och åtgärda de brister som kommit fram i trygghetsinventeringen. Även tillgänglighetsfrågorna handlar om trygghet – du ska kunna lita på att du kan ta dig fram i stadsmiljön.

20. Solna ska vara tryggt på dygnets alla timmar, i alla stadsdelar.

21. En öppen stadsmiljö är en trygg stadsmiljö. Liberalerna vill att det ska ske en total översyn av belysningen i Solna. Med bra belysning och skötsel av buskar ökar känslan av tryggheten i parkerna. Även på skolgårdarna är bra belysning viktig.

22. Tillgängligheten och tryggheten på gångvägar ska öka. Det ska vara möjligt för alla att ta sig fram oavsett om man går, cyklar eller tar sig fram med rullstol eller rollator.

För ökad trygghet ska gångbanorna separeras från cykelbanorna.

23. Fler bänkar att vila på i olika höjd gör stadsmiljön öppnare och tryggare för äldre och alla andra. Det behövs även fler ramper för rullstolar och rollatorer.

24. Solna ska ha trygga miljöer runt skolorna och säkra skolvägar dit. Det gäller skolgårdar, övergångsställen och belysning. Vi vill också se fler hastighetsdämpande åtgärder vid skolor, bara hastighetsbegränsning räcker inte.

25. Liberalerna vill införa kameraövervakning på särskilda platser i Solna, så att den som till exempel vill gå hem längs en övervakad väg aktivt kan välja att gå där.

Ett tillgängligt Solna

Solna behöver bli en mer tillgänglig stad för människor med funktionsnedsättning. Liberalerna vill genomföra en bred tillgänglighetsinventering av Solnas gator, gångvägar och offentliga miljöer. Vi vill också inventera Solna stads digitala tjänster ur tillgänglighetssynpunkt.

26. Solna ska ta fram ett konkret åtgärdsprogram för att förbättra tillgängligheten, med ledning av vad som kommit fram i inventeringen. Det ska finnas tydlig tillgänglighetsmärkning, fysiskt och digitalt, för offentliga lokaler och gångstråk, skolvägar, parker, lekplatser med mera. Det ska också framgå hur tillgängligheten är under vintertid.

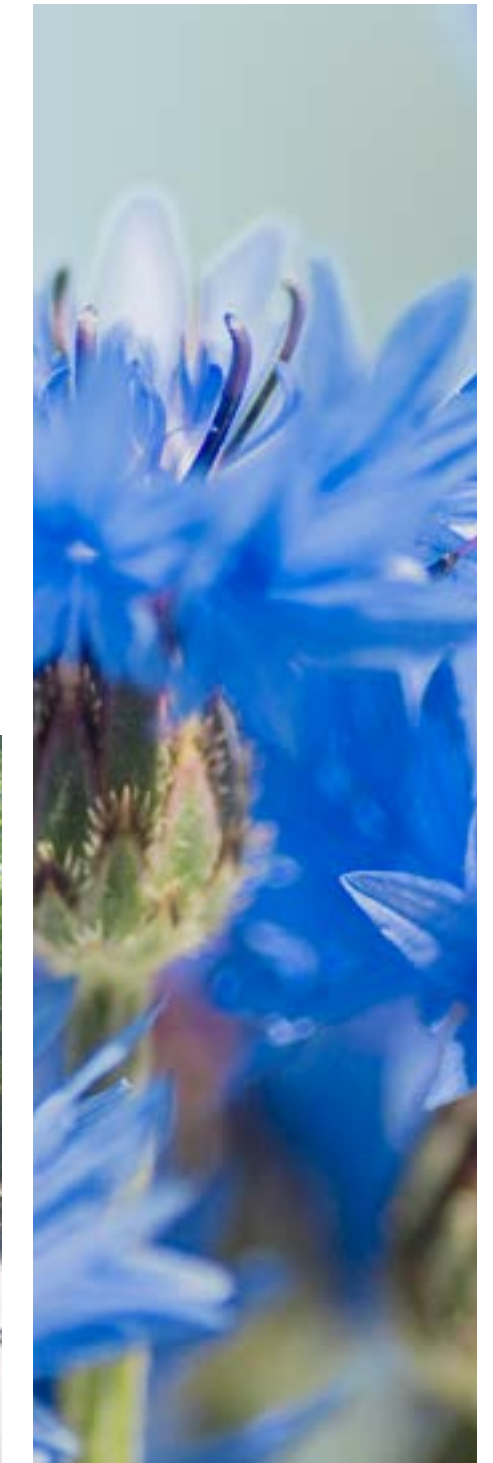

27. Även tillgängligheten till Solna stadshus behöver förbättras. Bildtelefon saknas i stadshuset och det finns flera lokaler som är svåra att komma in i. Vi vill göra hemsidan tillgänglig och enkel att navigera.

28. Offentligt finansierade verksamheter har ett särskilt ansvar att vara tillgängliga och användbara också för personer med funktionsnedsättning.

29. Liberalerna vill att det ska vara särskilt lätt att finna information om tillgänglighet till lekplatser, fritidsgårdar och andra mötesplatser dit barn och ungdomar söker sig.

30. Det ska vara enklare att göra en felanmälan till stadens kontaktcenter. Vi föreslår att det skapas en app med foto- och GPS-funktion för den som vill höra av sig till staden och anmäla att något är trasigt.

Solnamodellen

– väg tillbaka till arbete

I Solna har Liberalerna varit pådrivande för att utveckla insatserna för att fler som står utanför arbetsmarknaden snabbare kommer dit. Tack vare detta har nyanländare kortare tid innan det första jobbet, och behovet av försörjningsstöd från socialtjänsten har minskat rejält. Vi kallar detta för Solnamodellen. Solnamodellen tar bort hinder för att nå arbetsmarknaden och stärker individers kompetens. Syftet med modellen är att kunna matcha arbetssökande mot det som efterfrågas bland de lokala företagen.

Via goda kontakter med näringslivet, en god kännedom om varje persons kompetens och arbetslivserfarenhet samt med hjälp av ytterligare insatser, stärker Solnamodellen individers chanser att hitta vägen tillbaka till arbetslivet. Vägen dit individuella lösningar genom individuella samtal, kompetensutveckling genom lämplig utbildning och praktik och jobbsökarverksamhet med datautbildning. Solnamodellen bygger också på ett tätt samarbete med företagen i kommunen.

31. Liberalerna vill fortsätta stödja Solnamodellen. Solnamodellen är framgången bakom flera människors väg till den frihet som det är att kunna försörja sig själv. För en del är den också nyckeln till det svenska språket och ett socialt liv.

Äldreomsorg

Liberal politik innebär att var och en ska ha rätt att bestämma över sitt eget liv, så länge det inte inkräktar på någon annans frihet. Den rätten gäller hela livet igenom. Äldre som behöver stöd i sin vardag ska ha rätt att välja och utforma den hjälp de behöver. Respekten för den enskilda människan är särskilt viktig när hen är i en utsatt position. Liberalerna har varit pådrivande för att Solna har en äldreombudsman. Äldreombudsmannen ger vägledning vid val av stöd och hjälp och kan också hjälpa till med att framföra klagomål.

Boende

De flesta människor önskar bo kvar i den bostad de själva valt hela livet. Men med stigande ålder kan önskemålet om en bättre anpassad bostad komma. Gärna där det finns möjlighet till umgänge och gemensamma måltider. Närheten till lokal service är en annan fördel då den äldre själv kan uträtta olika ärenden. Det ökar livskvaliteten och kan skjuta upp tidpunkten då det behövs annan hjälp.

Liberalerna är garanten för att det ska finnas många olika former av stöd i boendet för den som behöver det.

65+-boende.

Solna har ca 200 lägenheter som hyrs ut till personer över 65 år. Kön till lägenheterna administreras av Signalisten

och kötiden är ca 8–10 år. Lägenheterna finns i Hallen och Bollen i Råsunda samt Turkosen i Solna centrum

Trygghetsboende.

Trygghetsboende är en ny boendeform för personer över 70 år. Det kommer att utgöras av lägenheter som hyrs av Signalisten, som också administrerar kön. Bygget av det första trygghetsboendet i Solna har startat och detta boende kommer att ligga i Huvudsta vid Skoga omsorgsboende, där det finns tillgång till gemensamma utrymmen och restaurang. Ett andra trygghetsboende planeras i Bergshamra.

Vård- och omsorgsboende.

När en persons behov av vård och omsorg är så stort att det krävs dygnet runt, sker en biståndsbedömning för att bereda plats på ett vård- och omsorgsboende. Det finns nio vård- och omsorgsboenden i Solna varav ett, Skoga, drivs av kommunen. Solna har ingen kö för att få en plats. Kvalitetsuppföljning är en prioriterad uppgift för omvårdnadsförvaltningen.

Service och omsorg i hemmet (hemtjänst).

Hemtjänst är en viktig resurs för de äldre som vill bo kvar i det egna hemmet. Hemtjänst består av två delar: servicetjänster som består av hjälp med städning och inköp, och den tunga hemtjänsten där den äldre får hjälp med uppstigning, påklädning, hygien m.m. Servicetjänster väljer en del att själva upphandla enligt

RUT medan de tyngre tjänsterna, som kräver biståndsbeslut, utförs av de hemtjänstföretag, som Solna har avtal med. En extra tjänst som kan väljas att få sin lunch lagad i hemmet. Ett vanligt problem är att den enskilde får besök av många olika personer från hemtjänsten. Solna har målet att högst tolv personer ska besöka en äldre under en tvåveckorsperiod. Det kan låta mycket, men beror på att omsorg kan behövas fem gånger per dag sju dagar i veckan. För en del äldre behövs också dubbelbemanning.

Väntjänst.

För den äldre som bor kvar i sin lägenhet och känner behov av att bryta ensamheten finns väntjänsten att kontakta. Där finns äldre volontärer som är redo att komma på besök. Anställda som ska arbeta med vård av äldre bör ha lägst undersköterskekompetens. De som saknar den kompetensen ska erbjudas fortbildning. För att öka tryggheten kräver vi alltid att hemtjänstpersonalen legitimerar sig med foto. Äldre ska ha möjlighet att få vård och omsorg på sitt eget språk, varför flerspråkighet bör räknas som meriterande.

32. Det är bra när generationer möts. Allt fler kommuner lägger förskola i anslutning till trygghetsboende, och Liberalerna vill att det ska ske också i Solna vid kommande byggnationer.

33. Vi vill att det ska finnas ett bra serviceutbud i anslutning till trygghetsboende, exempelvis i bottenvåningen. Detta är något som kommande äldre kommer att efterfråga.

34. Förtur ska ges till dem som fyllt 80 år och känner otrygghet eller bor i en lägenhet som försvårar ett rörligt liv.

35. Hög ålder och upplevd ensamhet ska vara en viktig parameter vid biståndsbedömning för att beredas plats på vård- och omvårdnadsboende. Vilken ålder som ska utgöra gräns kan vara svår att ange. Liberalerna vill att 85+ ska vara en gräns.

36. Liberalerna anser att god och näringsrik mat samt trivsamma måltider är en viktig kvalitetsfråga i äldreomsorgen. Att förebygga undernäring minskar också risken för andra hälsoproblem.

37. RUT-tjänster ökar äldres självbestämmande och är ett bra komplement till hemtjänsten för den som bara behöver service i vardagen. Matlagningstjänster bör åter omfattas.

38. Den tekniska utvecklingen innebär fantastiska möjligheter att öka åsrika människors självständighet, delaktighet och livskvalitet. Liberalerna vill att den utvecklingen bör bejakas, utnyttjas och underlättas. Det ska vara självklart att det finns trådlöst nätverk på alla äldreboenden.

Övrigt

39. Liberalerna vill att Solna ska främja ett aktivt och hälsosamt liv bland äldre, till exempel genom god stadsplanering. Promenadstråken ska skiljas från cykelbanor för att skapa en trygg gångmiljö. En väl fungerande snöröjning och sandning är mycket viktig för de äldre. Uteaktiviteter som exempelvis utegym kan bidra till den äldres hälsa.

40. Det är viktigt att mötesplatserna för äldre finns kvar och utvecklas. Det gäller både de sju platserna för öppna seniorträffar, där det finns verksamhet fem dagar i veckan, och den biståndsbedömda dagverksamheten.

41. Liberalerna tycker att det är viktigt att det ordnas läs- och studiecirklar på biblioteken och seniorträffarna.

Funktionshinderfrågor

En liberal politik innebär att skapa förutsättningar för att alla ska kunna bli sitt bästa jag, också personer med funktionsnedsättningar. De friheter andra tar för givna finns inte alltid för funktionsnedsatta och äldre. Vi eftersträvar ett inkluderande samhälle där man utgår från den mänskliga mångfalden och ökar allas möjlighet att leva ett självständigt liv. Det är ett liberalt samhälle.

42. Regeringens församlingar av LSS gör att ansvaret för stöd och service i allt större grad hamnar hos kommunerna. Det är viktigt att Solna följer de intentioner som avses i LSS-lagen. Liberalerna kommer aldrig att vara delaktiga i en försämring av LSS.

43. Inom omvårdnadsförvaltningen finns en "LSS-lots" som hjälper till med rådgivning och praktiska tips. Liberalerna tycker att det är viktigt att den resursen finns kvar.

44. Vi vill att Solna, i likhet med flera kommuner i vår närhet, ska erbjuda kostnadsfri ledsagning för personer med funktionsnedsättning, även för den som inte omfattas av LSS. Det är en viktig frihetsreform för personer som annars kan ha svårt att fullt delta i samhället.

Socialtjänst

Liberalerna verkar för en socialtjänst som stärker den enskilda människans självständighet. Arbetet ska bygga på kunskap och evidens, och så långt som möjligt ska den enskilda ha möjlighet att bestämma själv. Solnamodellen är framgången bakom flera människors väg ut i den frihet arbete innebär.

45. Att kunna försörja sig själv skapar trygghet och frihet i tillvaron. Andelen hushåll som behöver ekonomiskt bistånd är rekordlångt i Solna, och vi tänker göra allt för att det ska förbli så. Därför vill vi utveckla Solnamodellen. Socialtjänsten ska fortsätta arbeta med tydligt stöd och tydliga förväntningar på att människor ska komma vidare till egen försörjning.

46. I Solna ska det finnas ett tillräckligt stort utbud av gruppboenden för den som behöver det på grund av psykisk funktionsnedsättning. Med en växande befolkning kan det bli aktuellt att skapa fler gruppboenden.

47. Det finns ett stort behov i Solna av sociala kontrakt och träningslägenheter för den som just nu behöver stöd för att klara boendet, till exempel på grund av missbruksproblem eller psykisk ohälsa. Den som byggt upp en självständig tillvaro ska kunna få överta kontraktet. Liberalerna vill utöka samarbetet med både Signalisten och privata hyresvärdar.

48. Liberalerna vill förebygga hyresskulder. Genom att ha budget och skuldrådgivning i tidigt skede, hindras hyresskulder från att uppstå. Ökat samarbete med hyresvärdar – privata som kommunala – samt civilsamhället behövs för att förebygga hyresskulder.

49. Modellen "Bostad först" har i andra kommuner visat sig vara framgångsrik för att hjälpa personer som är hemlösa och inte klarar att helt bryta sitt missbruk, något som normalt är ett villkor för att få hjälp med bostad. Det kan vara lättare att börja arbeta med sitt missbruks-

problem när boendet är ordnat. Vi vill att Solna inför "Bostad först"-modellen som ett alternativ vid socialtjänstens individuella bedömning.

50. Socialtjänsten ska ha fortsatt hög personaltäthet. Personalen ska ha en god arbetsmiljö så att Solna är en attraktiv arbetsgivare.

51. Ett evidensbaserat arbetssätt i det sociala arbetet innebär att alla insatser, oavsett om det gäller missbruk eller insatser för unga, ska vara baserade på kunskap om vad som visar sig fungera. Forskning och beprövad erfarenhet främst!

52. Liberalerna vill stärka kommunens samarbete med föreningslivet och andra frivilligkrafter. Dels som komplement till kommunens verksamhet, dels för att nå individer som inte önskar kontakt med kommunen. Konkreta exempel är kvinno- och brottsofferjourerna samt organisationer som ger stöd åt hemlösa eller personer med missbruksproblem.

Fokus på unga lagöverträdare

53. Unga lagöverträdare ska få insatser så tidigt som möjligt. Socialtjänsten ska kontakta vårdnadshavaren inom 24 timmar efter att polisen gripit en ung person. Insatserna ska ske även om den unge är under 15 år. För unga som särskilt är i riskzonen för att hamna i kriminell livsstil ska det kunna bildas en socialinsatsgrupp för individuella insatser med de vuxna som är viktiga för den unge

54. Ju fler unga vuxna vi kan få ut ur och hindra att komma in i kriminell livsstil desto bättre. Skolans och socialtjänstens arbete behöver hänga ihop med vad som görs av polis och det civila samhället.

Demokrati och likabehandling

Demokratin ska inte tas för given. Den måste vinnas på nytt för varje generation. Det får inte bli för långt mellan de folkvalda och Solnaborna. Demokratiska uppdrag ska inte göras för svåra att praktiskt utföra.

55. Det är lätt att häva ur sig tvärsäkra påståenden och starka åsikter om meningsmotståndare. Vi vill motverka en hård ton i debattklimatet genom att göra det så lätt som möjligt för Solnaborna att träffa sina politiker och tjänstemän.

56. Den lokala demokratin ska utvecklas. Det ska vara lätt för dig som invånare att skaffa dig insyn i den kommunala beslutsgången och säga din mening i de frågor som du bryr dig om.

57. Vi vill ha fler digitala medborgarenkäter och andra sätt att använda ny teknik som komplement till traditionella möten. Stadens webbplats ska bli mer användarvänlig, och självklart ska den viktigaste informationen finnas även på lätt svenska samt på andra språk. Webbinspelningarna av fullmäktiges sammanträden ska textas så att fler invånare kan ta del av debatterna i efterhand.

Jämställdhet och likabehandling

Liberalerna vill ha ett öppet och jämställt Solna, fritt från all slags diskriminering. Men vi vet också att vi inte är där ännu. Det krävs ett aktivt arbete där frågor om likabehandling blir en självklar del i alla verksamheter. Vi vill att alla stadens verksamheter, oavsett utförare, ska präglas av jämlika villkor och att jämställdhets- och likabehandlingsfrågorna ska integreras i alla verksamheter.

58. Staden har på Liberalernas initiativ bildat en likabehandlingskommitté som styr stadens övergripande arbete mot all diskriminering. Liberalerna tänker fortsatt stödja arbetet med

likabehandling oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Likabehandlings- och jämställdhetsarbetet måste pågå ständigt.

59. Jämställd och jämlik medborgarservice. Alla verksamheter som bekostas av kommunala medel – oavsett hur de bedrivs – ska uppfylla kraven på likabehandling. Detta ska också genomföra upphandlingsprocessen.

60. Mångfald av utförare – bra för jämställdheten! Många av stadens verksamheter är starkt kvinnodominerade. Solnas satsningar på valfrihet gör att dessa kvinnor inte bara är hänvisade till en enda arbetsgivare. De privata alternativ som har vuxit fram inom vård, omsorg och skola gör att det finns många arbetsgivare att välja på, och den liberala valfrihetsmodellen har också skapat utrymme för fler företag för den

som vill starta eget. Det är bra för både valfriheten och jämställdheten. Liberalerna säger nej till vänsterns planer på att stoppa privata utförare i välfärden.

61. Solna stad – en jämställd arbetsgivare! Liberalerna har varit pådrivande för att få bort ojämställda löner, och vi bevakar att detta goda resultat kan upprätthållas. Vi anser att det är självklart att alla förvaltningar har egna kontaktpersoner i likabehandlingsfrågor. Alla anställda i Solna stad ska också erbjudas regelbunden utbildning om likabehandlingsfrågor. Solna stad ska vara en förebild vid rekryteringar av personal vad gäller att säkerställa diskrimineringsfria processer.

62. Kvinnofrid ska råda i Solna! Våld kan förekomma i alla slags relationer, men den absolut vanligaste formen är mäns våld mot kvinnor. Därför är våld i nära relationer inte bara en grov kränkning av offret utan också ett hot mot ett jämställt samhälle. Kvinnojouren i Solna räddar liv och ska ges fortsatt stöd. Socialtjänsten ska erbjuda särskild hjälp åt den som utsatts för

brott i den egna relationen. Samarbetet mellan polis, socialtjänst och frivilligorganisationer är livsviktigt.

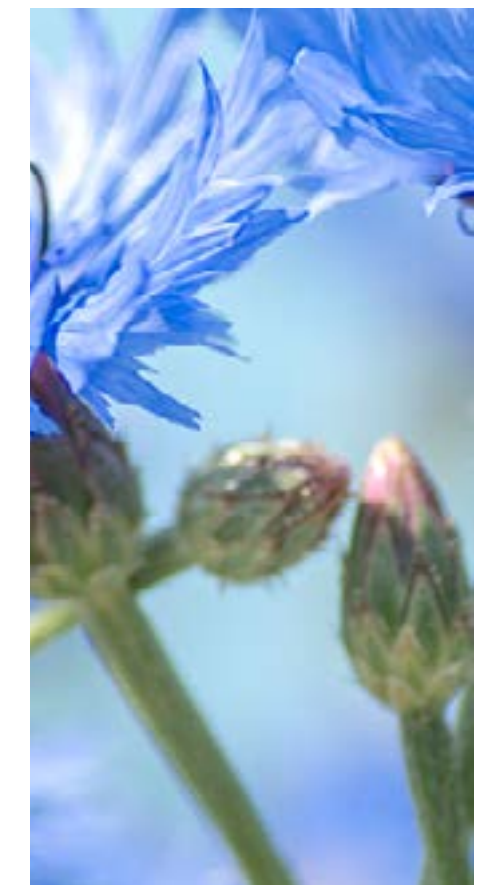
63. Allt börjar i skolan. Det är när vi är små som värderingar och livsvärnor grundläggs. Alla har rätt att få en uppväxt fri från fördomar, rasistisk jargong och förtryckande könsroller. Föräldrarna har ett stort ansvar, men arbetet i förskola, skola och föreningsliv är också centralt. Alla föreningar som får bidrag från staden ska ha likabehandlingsplaner. Staden ska fortsätta att stimulera likabehandlingsområdet.

64. Kommunen ska säkerställa att åtaganden gentemot nationella minoriteter uppfylls, så som tillgång till förskola, modersmålsundervisning och äldreomsorg på minoritetsspråk. Skolan ska ge god kunskap om de fem nationella minoriteterna.

65. Inga bidrag ska delas ut till odemokratiska organisationer eller organisationer som motverkar jämställdhet.

HBTQ-frågor

66. Solna ska vara en bra stad att leva i för den som är homosexuell, bisexuell eller transperson. Arbetet för likabehandling ska inkludera frågor kring sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck. Liberalerna tog initiativ till att stadens biblioteksverksamhet är hbt-certifierad, och vi vill fortsätta satsa på att höja hbt-kompetensen i alla stadens verksamheter. Detta är bland annat viktigt i skolan och förskolan, på ungdomsmottagningen och i fritidsverksamheterna, men också inom äldreomsorgen och annan socialtjänst.

Ett levande Solna

Vår vision om Solna är en stad full av liv. Gator, torg och parker är inbjudande. Fler lokaler i bottenvåningarna vid gatustråk och torg gör att butiker, föreningar och mycket mer får plats. Det berikar gatulivet. Stadsmiljön är välskött och upplevs som trygg och snygg. Miljöer som tidigare var slitna har rustats upp.

Liberalerna vill bevara och utveckla Solnas fantastiska kombination av stadsmiljö och natur. Solnas parker och grönområden är en självklar del av stadens själ. Nya parker ska utformas för att möta behov och önskemål från såväl gammal som ung. Vi vill att grönområden och parker länkas samman och att urban grönska som gröna bakgårdar och koloniområden uppmuntras. Även enstaka träd, gröna tak och gröna refuger är viktiga för helheten.

Alla barn ska få den plats de behöver för sin utveckling. I Liberalernas Solna är förskolans gårdar stora nog för barnens lekar, och i barnens närmiljö finns plats för spontana aktiviteter.

Solna ska vara en modern stad som bidrar till en klimatsmart och hållbar värld. Stadsdelarna hänger samman, och det ska vara lätt att förflytta sig genom staden på cykel, till fots eller med kollektivtrafik. Vi vill därför att bostäder byggs nära kollektivtrafik och med goda gång- och cykelförbindelser till andra platser i och utanför kommunen. Miljöaspekter har en självklar plats i stadsplaneringen, både för boendemiljön och för att värna vårt klimat.

I Liberalernas Solna står människan i centrum.

Stadsbyggnad

Bygga nytt

Solna ska vara den hållbara staden. Social, ekonomisk och ekologisk utveckling ska kombineras med hänsyn till kommande generationer. Solna ska vara en stad där tillväxt och god hushållning med ändliga resurser går hand i hand. Det görs genom att bygga en tät stad med, högkvalitativ arkitektur och väl definierade, vackra gaturum. För att människor ska ha frihet att välja vill vi att bebyggelsen ska präglas av en mångfald av hustyper, upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar. Detta behöver staden ta särskild hänsyn till vid nybyggnation.

De hus som byggs ska stå länge, och hur de ser ut har stor betydelse för hur vi invånare upplever vår stad. Kommunen ska uppmuntra till inspirerande, nydanande och vacker arkitektur.

Marken i Solna är attraktiv för både fastighetsutvecklare och nya invånare. Det tycker vi är positivt. Många är de som vill bo i vår stad - barnfamiljer, par, singlar, unga och äldre.

Vi vill att det ställs krav på kvalitet när det byggs nytt i Solna. Vi menar och tror att det går att skapa ett bra och hållbart byggande, både i god samverkan med dem som vill bygga och med lyhördhet för dem som ska bo och leva här.

Avvikelser från gällande regler får inte utgöra standardnivå utan ska vara just avvikelser.

1. Solnas stadsdelar ska knytas ihop mer och ges en tydligare stadskarakter. Stadsdelarnas olika kvaliteter ska förstärkas så att de får en tydligare identitet.

2. Vid nybyggnation är det särskilt viktigt med en helhetssyn så att den nya bebyggelsen stärker kopplingar mellan befintliga stadsdelar och bidrar till en attraktiv stad.

3. Det behövs fler lokaler för verksamheter och handel i gatuplan, i både ny och befintlig bebyggelse. En strategi bör tas fram för att skapa fler lokaler i gatuplan, där särskilt viktiga stråk och mötesplatser pekas ut.

4. Det behövs både fler hyresrätter och fler bostadsrätter. Vi vill att samarbetet förbättras mellan Solna kommun och det kommunala bostadsbolaget Signalisten och att man därigenom verkar för att fler hyresrätter byggs. Kommunen ska också verka för att fler privata fastighetsbolag bygger hyresrätter.

5. Den levande staden finns där människor rör sig i det allmänna rummet. Vi vill bidra till ett levande Solna genom att bygga den täta staden med en bra mix av bostäder, arbetsplatser och service.

6. Med ett behagligt lokalklimat skapas attraktiva gator och torg. Det kan man göra genom en medveten gestaltning med hänsyn tagen till solljus, buller, vindriktning bland annat.

7. Alla nya projekt ska ha en tydlig miljöprofil. Det kan gälla uppvärmningssystem, isolering, solceller och gröna tak.

8. Det är viktigt att vi i alla större områden planerar för en mångfald av upplåtelseformer. I alla stadsdelar bör en viss upplåtelseform inte ha större andel än 75 procent. Det måste vara möjligt för människor i olika inkomstlägen att bo i Solna.

9. Vi vill att det tas ett större politiskt ansvar för stadsplaneringen och att staden uppmuntrar byggande med inspirerande, nydanande och vacker arkitektur.

10. Ett policydokument behöver tas fram som beskriver kommunens stadsbyggnadsstrategi. Den ska vara ett stöd för politiker och tjänstemän i dialog med byggherrar och för att kommunicera externt. Dokumentet ska innehålla strategier för stadsbyggnad, bebyggelse och bostadsgårdar samt utformning av allmän platsmark.

11. Vi vill att kommunen aktivt ska underlätta för fler aktörer att komma in på fastighetsmarknaden. Det kan göras genom en proaktiv markplanering med viss andel mindre tomter. Det öppnar upp för fler privata aktörer att på eget initiativ bygga i Solna.

12. Vår stad ska planeras så att alla barn får den plats de behöver för sin lek och utveckling. Alla större områden måste planeras utifrån ett barn och ungdomsperspektiv. Det ska finnas lekplatser, lokaler för idrott, kultur- och fritid samt förskolor. Förskolegårdar ska vara tillräckligt stora och i bostadsområdets närmiljö ska det finnas plats för lek och rörelse.

13. Nybebyggelsen ska utgå från kvartersbebyggelse med lokaler i bottenvåningarna och variation på bebyggelse. Avvikelse från denna utgångspunkt kan ske men ska då motiveras.

Underhåll, förnya och förbättra

Det är viktigt att stadens gator, gångvägar, parker och andra offentliga rum underhålls och är i gott skick. Vi har även äldre stadsdelar som behöver förnyas och förbättras på olika sätt, till exempel Hagalund och Bagartorp.

14. Förnya och förbättra i äldre stadsdelar i nära dialog med de boende och fastighetsägare i dessa områden. I dialogen öppnas för de boendes inflytande över sin närmiljö.

15. Vid löpande underhåll av fel och brister i stadsmiljön ska det vara självklart att alla stadsdelar behandlas likvärdigt i enlighet med beslutade riktlinjer.

Natur och kulturmiljö

Vi Liberaler vill att det gröna Solna ska utvecklas och förädlas. Solna har sammantaget stor andel grönytor, men med undantag av främst nationalstadsparken ligger många parker och andra naturområden som spridda öar i staden. Vi vill länka samman parker och på så sätt skapa sammanhängande grönstråk. Parker och grönområden ska vara en viktig del när nya områden planeras. Satsa på kvalitet istället för att bara se på hur stora områdena blir. Rätt utformad kan ny bebyggelse också skapa fler gröna ytor.

16. Kopplingen ska stärkas mellan Skytteholmsparken och Huvudstafältet, som i sin tur knyts ihop i ett stråk ned till Huvudsta strand. Byggnaderna och marken vid Augustendal vid Huvudsta strand ska rustas upp.

17. Huvudstafältet ska rustas upp och göras mer attraktivt att vistas på.

18. Vasalundsparken norr och väster om kiosken vid Dalvägen har omistliga värden som grön lunga i stadsmiljön och många vackra större träd. Detta område ska bevaras i sin helhet. Även i området närmare Solna station finns viktiga gröna värden att ta hänsyn till.

19. Vi liberaler är även öppna för att man utreder möjligheten att skapa andra sammanhängande grönstråk.

20. Stadsträdgårdsmästarens roll måste bli mer strategisk för att våra grönområden ska behållas, utvecklas och vara hållbara i framtiden.

21. Minst en park i varje stadsdel ska ha en bra lekpark med särskilt god lekutrustning.

22. Flera parkmiljöer kan förnyas genom att kompletteras med fruktträd och bärbuskar.

23. Fler möjligheter till odlingslådor ökar trivsels i staden.

24. Vi föreslår att kommunen kan initiera och ge stöd för att starta en bigård för pollinering som sedan kan drivas av en privat aktör.

25. Vi föreslår att "Rödingarna" – SJ:s gamla personalbostäder – flyttas till en lämplig plats som tillvaratar byggnadernas järnvägsanknutna kulturhistoria.

26. Solnas hembygdsgränd Charlottenburg ska rustas upp, liksom trädgården som hör till.

Överjärva gård

Solna är en ung kommun med lång historia. En viktig del av historien finns vid Överjärva gård, som vi vill ska utvecklas så att det blir ett resmål för både kommunens invånare och långväga gäster. Överjärva gård är ett viktigt område för historia, kultur, natur och upplevelser.

27. För att det ska vara lätt att ta sig till Överjärva gård vill vi förbättra gång- och cykelvägarna dit. För detta behövs också en dialog med vår grannkommun Sundbyberg som gränsar till Överjärva.

28. Vi vill att det närliggande naturreservatet kring Igelbäcken tillsammans med Överjärva gård ska ingå i en gemensam plan för det gröna Järva i Solna. Genom skyltning och gångvägar kan Igelbäckens naturreservat tillgängliggöras.

29. Levandegör Solnas historia genom att renovera den äldre bebyggelsen vid Överjärva och komplettera med nya byggnader som förstärker helheten. Det skulle kunna vara till exempel ett naturrum eller en museibyggnad.

30. Överjärva gård ska utvecklas till ett ekologiskt och rekreativt centrum som till exempel sprider kunskap om hemmaodling.

31. Genom bättre skyltning och guider kan besökare ledas genom området och alla dess delar.

32. Vi vill att man aktivt arbetar med att skapa en berättelse kring Överjärva gård som plats, för att förstärka upplevelsen av den.

Kommunikationer

I **Solna** ska det vara smidigt och tryggt att röra sig. Vi ligger i en expansiv region och det ska vara enkelt för alla att själv välja lämpligt fort-skaffningsmedel. När det är trångt i gaturummet vill vi ge ökad prioritet åt gående, cyklister, kollektivtrafikresenärer. Bilparken behöver samtidigt utvecklas för att vara mindre platskrävande och minska miljöpåverkan i form av buller och avgaser.

Trafikmiljö

33. Trafikmiljön är Solnas största lokala miljöproblem. Genomfartstrafiken genom stadsdelen skall motverkas genom trafikplanering. Kontinuerliga luftförorenings- och bullermätningar skall göras och åtgärder sätts in där problemen är som störst.

34. Vi föreslår att träd planteras som luftrenande buffert mellan trafik och bebyggelse.

35. Huvudstaleden i tunnel ska byggas. Vi vill arbeta för en bättre trafikmiljö i södra Solna genom att genomfartstrafiken genom Huvudsta förlägs i tunnel.

Det ska vara lätt att gå i Solna

Solna ska bli en mer välkomnande stad för den som vill röra sig till fots. Barn ska ha friheten att kunna gå till fots till skolan och gångvägarna ska vara tillgängliga för människor med rörelsesnedsättning. Med fler fotgängare får gator och parker mer folkliv och tryggheten ökar.

36. Vi vill skapa bättre möjligheter för gående genom att kommunen tar fram en gångplan för Solna. Det ska finnas attraktiva gångvägar som kopplar samman bebyggelseområden, parker och grönområden.

37. För att snabba på arbetet med att göra Solna till en gångvänlig stad vill vi att det tillsätts en gångombudsman. Gångombudsmannen ska kartlägga och identifiera brister och föreslå åtgärder som till exempel upprustade gångvägar, bättre belysning eller borttagande av enkelt avhjälpna hinder.

38. Solna har många fina strandnära områden, där tillgängligheten och möjligheterna att vistas kan förbättras, bland annat genom upprustning av stigar, gångvägar och allmänna bryggor. Som en del av strandmiljön ska det finnas utegym, grillplatser, utkiksplatser, badbryggor med mera.

Cyklism

39. Vi vill höja ambitionerna när det gäller att underlätta för cyklister, inte minst i närmiljön i vår stad. Solnas befintliga cykelplan behöver förbättras. I anslutning till större gator ochleder behövs fler tunnlarså att cyklister och gående slipper korsa motortrafiken.

40. Det ska finnas gott om attraktiva cykelparkeringar vid våra publika attraktioner som ishallar, badhus och centrumanläggningar.

41. Cykelpendling ska uppmuntras. Det behövs bättre cykelstråk mellan Solna och våra grannkommuner.

Kollektivtrafik

Stora delar av Solna är väl försörjda med kollektivtrafik, inte minst spårbunden sådan. Det är dock viktigt med vissa förbättringar i busstrafiken

42. Solna skall fortsätta driva på för en pendeltågstation i Huvudsta.

43. Bussfiler för bättre framkomlighet bör skapas på Frösundaleden och eventuellt på Solnavägen.

44. Stadsdelarna Järvastaden och Bergshamra behöver bättre bussförbindelser med centrala Solna. För Järvastaden kan det handla om större turtäthet. Bergshamra behöver en snabbare busslinje än nuvarande linje 509. De blå linjerna 176 och 177 är snabba men har endast något enstaka stopp i Bergshamra.

45. På sikt bör Bergshamra knytas ihop med västra och centrala Solna genom en förlängning av antingen tunnelbanans gula linje eller tvärbanan.

Biltrafik

Att köra bil erbjuder stor frihet, men de är utrymmeskrävande och bilismen är en stor källa till miljöföroreningar. Vi vill skynda på utvecklingen mot elfordon och andra bilar som ger ifrån sig mindre utsläpp. Bilpooler och, inom en framtid, självkörande fordon kan bidra till att gaturummet kan användas mer effektivt.

46. Genom att placera ut laddstolpar på allmänna platser kan Solna leda utvecklingen mot att fler kör elbil framför fossildrivna bilar.

47. Vi vill att kommunen tar fram ett informationspaket för att underlätta för bostadsrättsföreningar att installera laddstolpar.

48. Vi liberaler vill också att det ställs krav på stadens entreprenörer att köra miljövänligt i sina uppdrag. Stadens egna bilar ska vara elbilar.

Ett lärande Solna

I Solna får alla barn möjlighet att växa och utvecklas. Barn och unga ska ha möjlighet att delta i många aktiviteter som är öppna för alla, håller hög kvalitet och är fria från diskriminering. Förskolan ska vara en trygg plats som förbereder barnen för skolan och livet. Öppna förskolan och förskolan ska nå alla barn och ge dem förutsättningar att utvecklas. Verksamheten vid fritidshemmen betyder mycket för många barn, och ska hålla hög kvalitet. Kunskap är den viktigaste faktorn för att stärka ungas möjlighet att leva i frihet. Utbildning ger alla chansen att välja sin egen väg i livet. Kunskap bryter barriärer, öppnar nya vägar och ökar självständigheten.

Solnas skolor ska ställa höga krav och ha höga förväntningar på alla elever. Så uppnår vi en likvärdig skola där alla elever har samma möjlighet till utbildning. I Liberalernas Solna får alla barn en god start i livet och vår ambition är att Solna ska bli Sveriges bästa skolkommun.

Kultur, idrott och föreningsliv är viktiga mötesplatser där barnen delar upplevelser och integreras. Det stöd Solna stad ger till fritidsaktiviteter ska garantera att flickor och pojkar får lika förutsättningar, att elitsatsningar inte sker på bekostnad av breddidrott och att alla har möjlighet att delta.

Ledarskapet

Rektorer och andra skolledare är avgörande för skolans pedagogiska utveckling. Det går inte att överskatta vikten av ett gott ledarskap för att uppnå goda resultat. Det finns ett tydligt samband mellan skolans styrnings- och ledningskvalitet och elevernas prestationer. Förskolor och skolor med ett bra ledarskap erbjuder också en bättre arbetsmiljö, till exempel lägre personalomsättning och färre långtidssjukskrivningar, vilket gör det mer attraktivt för personal att söka sig dit, vilket i sin tur kan verka positivt på elevernas resultat.

1. Rektor leder verksamheten. Det är rektorn som ansvarar för att eleverna har förutsättningarna för att nå kunskapsmålen, för skolans pedagogiska utveckling och för att det är lugnt och tryggt i skolan. Rektor ansvarar för att det finns en kultur på skolan som främjar höga förväntningar och hög elevmotivation. Rektor är även ansvarig för att stötta lärarna. För att rektor ska klara av detta gedigna uppdrag är det viktigt att kraven från politiken är tydligt formulerade och att skolans ledning känner att den har huvudmannens förtroende.

2. Tydligt ledarskap i förskolan. Förskolechefens ledarskap av avgörande för förskolans kvalitet. Verksamhetens utveckling kräver ett pedagogiskt ledarskap, som genom ett systematiskt kvalitetsarbete skapar förutsättningar för att nå uppställda mål. Förskollärarnas roll ska också stärkas och utvecklas. Kontakten med annan personal och med barnens vårdnadshavare är viktig.

3. Sveriges bästa skolledare. Rektorer och förskolechefer ska erbjudas regelbunden handledning och kompetensutveckling för att de ska kunna stärkas i sin yrkesroll. Särskilt viktigt är det att samtliga skolledare får kontinuerlig fortbildning i ledarskap. Det är också viktigt att skolledare får avlastning i administrativa uppgifter så att de kan fokusera på ledarrollen. Detta sker konkret genom att administrativ personal sköter andra uppgifter. Ibland kan, precis som i andra branscher, en lärare vara rätt person men på fel plats.

Då ska utbildningsförvaltningen erbjuda stöd så att läraren hamnar rätt och elevers undervisning inte blir lidande. Rektorer måste få möjligheten att skapa bästa möjliga lag för sin skola.

4. Vårdnadshavares engagemang. Rektorer och förskolechefer ska i högre grad än i dag vara den primära kontakten med vårdnadshavare i elevfrågor. Därför vill vi ge utbildning så att skolledningen kan arbeta på bästa sätt i kommunikationen mellan skola och vårdnadshavare. Vi vill också se så kallade föräldrakontrakt där skolans och vårdnadshavarnas olika ansvarsområden tydliggörs.

På skolorna finns förutom lärare också andra vuxna som eleverna har kontakt med. Genom att bygga vidare på förstelärarkonceptet och låta pedagoger ge vägledning till personalteam utan pedagogisk utbildning sprids kunskap om hur man bäst når ut till elever.

Förskola med kvalitet

Allt fler barnfamiljer söker sig till och stannar kvar i Solna. Förskolan i Solna ska genomsyras av omsorg, trygghet, lärande och valfrihet. Personalens kunskaper och engagemang är avgörande för verksamhetens kvalitet och därmed barnens förberedelser för grundskolan. Vi vill uppmuntra alla förskolor att pröva nya och flexibla arbetsätt. I Solna ska förskolorna medvetet arbeta för att stimulera barns utveckling och lärande. Detta innebär att personaltäteten i Solnas förskolor ska vara hög och att andelen med pedagogisk högskoleutbildning också ska vara hög. Vi vill att det även ska finnas familjedaghem som ett alternativ inom förskolan. De öppna förskolorna för de minsta barnen är en viktig mötesplats för de familjer som inte använder sig av annan omsorg. Bra utomhusmiljöer vid alla förskolor är viktigt och närheten till grönområden bör utnyttjas.

5. Rätten att välja. Som liberaler försvarar vi föräldrarnas rätt att välja förskola, både i och utanför Solna. Barn är olika och utvecklas i olika takt. Därför är det viktigt att förskolan individualiseras så långt det är möjligt. Barnomsorg ska erbjudas på obekvämt arbetstid till de familjer som behöver det på grund av sitt arbete och sin familjesituation. Vi är positiva till att förskolor,

såväl privata som kommunala, etableras och profilerar sig med olika pedagogisk inriktning.

6. Satsa på förskollärarna. Satsningen på förskollärarnas roll som pedagoger ska fortsätta och byggas ut. Solna ska vara en attraktiv stad för förskollärare att arbeta i. Vår ambition är att minst hälften av personalen som arbetar i förskolan ska ha pedagogisk högskoleutbildning.

7. Stöd till barn i utsatta situationer. Förskolan ska uppmärksamma barn som mår dåligt eller lever i utsatta miljöer. Tillsammans med socialtjänsten ska åtgärder vidtas så att barnet får möjlighet till en positiv utveckling. Behövs särskilda stödinsatser ska de ges tidigt och i barnets närmiljö.

8. Ökad jämställdhet i förskolan. Det är viktigt att jämställdhetsarbetet i förskolorna kontinuerligt följs upp. Vi vill att all personal som arbetar med barn ska genomgå återkommande likabehandlingsutbildning så att exempelvis flickor och pojkar behandlas på lika villkor. För oss är det självklart att aktivt uppmuntra både kvinnor och män att söka arbete i Solnas förskolor.

9. Alla barn skall ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och det egna modersmålet. I grupper där det finns många barn som talar ett visst språk kan Solna erbjuda förstärkt modersmålsstöd av modersmåls lärare om det saknas personal som talar språket.

Lärare

Skolan är Sveriges viktigaste arbetsplats. En bra skola oavsett skolform rustar unga människor inför vuxenlivet och ger dem makten att forma sina egna liv. En lyckad skolgång är också den bästa försäkringen mot framtida utanförskap. Samtidigt har svensk skola stora utmaningar framför sig, och den viktigaste är läraryrket. Skickliga lärare är den viktigaste faktorn för elevernas lärande. Därför behöver läraryrkets status höjas genom högre lön och bättre arbetsvillkor. Så kan vi också klara det växande behovet av att rekrytera nya lärare framöver.

Möjligheten att göra karriär i klassrummet är en förutsättning för att behålla skickliga lärare och för att höja läraryrkets status. Att byta jobb ska inte vara det enda sättet för en lärare att höja sin lön. Arbetsmiljön för lärare måste förbättras. En skola som präglas av trygghet och studiero och där läraren möts av respekt och tillit, från såväl elever som föräldrar, gynnar inte enbart eleverna utan skapar också en god arbetsmiljö för lärarna.

10. Låt lärarna vara lärare. Lärarens huvuduppgift är och ska vara att undervisa. Men idag går för stor del av lärarnas arbetstid åt till andra uppgifter än undervisning och planering av undervisningen, såsom administrativa uppgifter, eller socialt omhändertagande av elever. Därför måste lärare bli avlastade dessa uppgifter för att på sätt kunna fokusera på sitt kärnuppdrag.

11. Högre lärarlöner och större lönespridning. När Solna växer måste vi också anställa fler lärare. Utan en stark löneutveckling kommer det att bli svårt att rekrytera tillräckligt många lärare och skolledare. Lärarlönen är en av de viktigaste faktorerna för att långsiktigt höja lärarkvaliteten och i förlängningen kvaliteten på undervisningen. Men det måste finnas en större lönespridning med fler lektorstjänster och fler förstelärare. Det är viktigt att kunna göra karriär i skolans värld.

Eleven i centrum

12. Alla elever ska kunna lyckas i skolan. Varje elev skall mötas av höga förväntningar och ges förutsättningar att nå sina mål. För att varje elev ska växa i kunskap krävs att både rektor, lärare, föräldrar och med stigande ålder eleven själv tar ansvar.

13. Fler speciallärare och specialpedagoger. Barn är olika, och det barn som har särskilda behov har rätt att få väl planerad hjälp så att undervisningen blir den bästa möjliga. Även denna elev ska kunna känna sig inkluderad i en ordinarie klass så långt detta är möjligt.

14. Barn i behov av särskilt stöd. Barn och unga i behov av särskilt stöd är inte någon enhetlig grupp. Det kan handla om barn som är asylsökande eller som har en funktionsnedsättning, en kronisk sjukdom eller psykisk ohälsa. Det kan också vara barn med sviktande stöd från sina vårdnadshavare eller barn vars familj har drabbats av en tillfällig kris. Ibland sammanfaller flera faktorer. Det är

mycket viktigt att skolan uppmärksammar barn som mår dåligt eller lever i utsatta miljöer. Skolan ska, där så behövs ihop med socialtjänsten, erbjuda insatser för en positiv utveckling. Krävs särskilda stödinsatser ska de ges tidigt och i barnets närmiljö.

15. Särbegåvade elever. De duktigaste eleverna ska inte hållas tillbaka utan behöver spurras med nya utmaningar. En mellanstadieelev kanske kan ge sig i kast med högstadiets matematik. Stadens skolor ska få ett särskilt uppdrag att stimulera dessa elever och lärarna ska veta hur man kan gå till väga för att göra det. Tillsammans med näringslivet finns goda förutsättningar för att vi varje läsår kan uppmärksamma och premiera de duktigaste gymnasieeleverna i olika ämnen (exempelvis genom en egen Nobelprisutdelning).

16. Belöna lärarnas pedagogiska utvecklingsarbete. Vi vill att staden inrättar ett pedagogiskt pris där goda pedagogiska insatser och

pedagogiskt utvecklingsarbete på skolorna uppmärksammas. Lärarnas pedagogiska roll ska stärkas och tillgången ska vara god på pedagogiska hjälpmedel av hög kvalitet.

17. Läxhjälp. För att ge eleverna träning i det som lektionerna handlar om fyller läxor en viktig funktion. Många elever klarar läxorna på egen hand eller med hjälp av föräldrar eller syskon, men det finns också elever som inte alltid har den möjligheten. För just dessa elever är det extra viktigt att skolan ger dem stöd. Vi vill att alla elever vid behov ska ha tillgång till läxhjälp.

18. Lovskola. En elev som inte har nått minst betyget E (godkänt) i ett eller flera viktiga ämnen vid läsårets slut har en uppförtsbacke när skolan börjar igen till hösten. Några extra veckors undervisning under loven kan betyda mycket för eleverna, och goda möjligheter att höja betygen. Vi vill att staden fortsätter erbjuda lovskola för de elever som riskerar att inte uppnå målen.

19. Satsa på läsning. De senast trettio åren har elevers läsförståelse kraftigt minskat i Sverige, men Pisa-mätningen 2017 visade att läsförmågan har stärkts. Men det finns en fortsatt stor skillnad mellan flickor och pojkar. Vi vill fortsätta lässatsningen på stadens skolor för de första årskurserna, för att eleverna varje vecka ska få tid för läsning och diskussion. För att öva upp läsförståelsen behöver barnen läsa mer och diskutera texter av olika slag med varandra och läraren.

20. Skolbibliotek som pedagogiskt verktyg. Föräldrarnas läsvanor ska inte avgöra om en elev ska få ta del av det litterära arvet. Skolbibliotek är ett pedagogiskt verktyg som med sin professionella personal kan bidra till att uppfylla elevernas kunskapsmål. Vi vill att Solnas skolbibliotek präglas av hög kompetens hos personalen samt generösa öppettider med bemanning för eleverna.

21. Lärlingsutbildning. Elever är olika och för en del elever som läser ett yrkesprogram på gymnasieskolan kan det passa bättre att få undervisningen i yrkesämnena på en arbetsplats istället för i skolan. Att vara lärling kan göra att eleven lyckas bättre med studierna, samtidigt som inträdet på arbetsmarknaden underlättas. Staden bör erbjuda lärlingsutbildningar på fler program.

22. Stimulera till intresse för naturvetenskap och teknik. Många unga har en bild av industrin som något smutsigt och gammaldags, men det stämmer inte. Sverige som land är beroende av vår exportindustri och fler unga behöver intresseras för teknik och

naturvetenskap. Solna har unika möjligheter inom området utifrån vår näringslivsvänliga miljö. Vi vill att staden i samarbete med våra ledande företag gör en sådan satsning på att öka intresset för teknik och naturvetenskap.

23. Förstärkt elevhälsa. För den elev som inte mår bra är det svårt att klara av skolarbetet och då måste det finnas hjälp att få av vuxna i skolan. Elevhälsan fyller en viktig funktion, med skol-läkare, skolsköterska, kurator och psykolog. Solna ungdomsmottagning är också en viktig verksamhet inom elevhälsan. Det är också viktigt att stödet från kommun och landsting samordnas så att ungdomar snabbt och effektivt kan få hjälp utan att behöva slussas runt.

24. Inrätta en barn- och ungdomsfond. Vi vill att de företag som på skolornas villkor vill stödja undervisningen också ska få göra det. Solna är en företagsvänlig stad med många företag. Vi vill skapa en särskild fond som intresserade företag kan ge stöd till. Alla skolor i Solna, såväl kommunala som friskolor, ska ha möjlighet att

söka medel ur fonden för "det lilla extra" i skolans verksamhet. Fullständig garanti ska finnas för att kommersiella intressen inte ska kunna påverka undervisningens innehåll eller metoder.

25. Rätten att välja skola. Alla elever ska ha rätt att välja skola i hela Stockholms län. För oss är det viktigt att Solnas barn och ungdomar ska få en så god utbildning som möjligt. Det behöver inte nödvändigtvis betyda att de måste få den i Solna även om vi förstås vill att Solnas skolor står sig väl i konkurrensen. Denna rätt att välja skola i länet bör även gälla barn i särskolan. Vi är positiva till att fler fristående skolor etablerar sig i staden.

26: Solna ska införa aktiva skolval till grundskolan, så att alla föräldrar och elever väljer skola även om de föredrar den skola som ligger närmast. Aktivt skolval motverkar segregation och gör att fler familjer tar tillvara möjligheten att välja.

27. Tioårig grundskola. Små barn har lätt för att lära och ser lärandet med nyfikna ögon. Den ettåriga skolformen

förskoleklass bör tas bort, och grundskolan bör bli tioårig med en obligatorisk skolstart från sex års ålder. Vi vill att Solna stad ansöker hos regeringen om att få bli försökskommun. 28. Inspirerande lokaler och en hälsosam miljö. Förskolan och skolans lokaler ska ges en estetiskt tilltalande utformning och skapa en trivsam, ljus och ombonad studiemiljö. Skolgårdarna och skolområdet ska anpassas för elevernas olika behov av aktiviteter. Lokalerna ska vara välstädade och eleverna bör få ta ett större ansvar för trivseln i skolan. Miljön på förskolorna och skolorna ska vara hälsosam. God städning, väl fungerande ventilation och regelbundna allergironder varje år minskar allergi- och astmabesvär.

29. Ökad jämställdhet i skolan. Det är viktigt att jämställdhetsarbetet i skolorna kontinuerligt följs upp. Vi vill att all personal som arbetar med barn ska genomgå återkommande likabehandlingsutbildning så att exempelvis flickor och pojkar behandlas på lika villkor. För oss är det också självklart att eftersträva en jämnare

könsfördelning bland personalen.

30. Digital miljö. I dag har allt fler elever tillgång till datorer i skolan. Alla kommunala skolor i Solna är uppkopplade på internet och skoldatanät, och skolan är på god väg att digitaliseras. Vi kan tänka oss företags-sponsring för att få ännu bättre datautbildning. Målet ska vara att alla elever har tillgång till datorer och internet och att datorerna integreras i undervisningen i flera ämnen.

31. Hög kvalitet på maten. För att barnen ska orka med hela dagen måste maten i förskola och skola vara god och näringsriktig. Maten ska innehålla minst en tredjedel av det dagliga rekommenderade näringsintaget. En hög andel av råvarorna ska vara miljövänligt och klimatsmart framtagna. Liberalernas vision är att all skolmat ska tillagas på varje förskola eller på en restaurang i närheten av förskolan. Upphandlingen av mat ska ske med hållbar utveckling i fokus.

Fritidshemmen

32. Uppmärksamma personalen på våra fritidshem. Fritidspedagogens roll måste uppvärderas då många barn spenderar större del av dagen där än i skolan. Vi vill se förstelärare i fritidshem samt fler möjligheter att höja sin kompetens. Det är också viktigt att grupperna på fritidshemmen är väl sammansatta utifrån barnens behov.

Folkbildning, en grundpelare

33. Biblioteket som centrum. Vi liberaler vill utöka stadsbiblioteket genom att ge möjlighet till att även inkludera ett utbildningscenter.

34. Utveckla skolbiblioteken. Nya mötesplatser och arenor kan skapas genom bättre nyttjande av de befintliga skolbiblioteken, som skulle kunna nyttjas även för vuxenutlåning. En översyn av möjliga öppettider bör göras.

35. Samordna biblioteken. Samordning av alla bibliotek under en av kommunen utsedd huvudbibliotekarie och en näringslivspedagog skulle göra att med kommunens invånare får en bredare kontaktyta mot biblioteken.

36. Ge biblioteken nya funktioner. Vi vill se teknikhörnor där det finns plats för att föreläsa, visa och svara på frågor om teknik, allt från att använda vårdtjänster och fixa mobilt bank-id till att prova VR-glasögon.

37. Uppdatera läxhjälpen. Idag finns volontärverksamhet med läxhjälp på en del av biblioteken. Vi vill uppmuntra denna verksamhet och ge pedagogiskt stöd till volontärerna.

Kultur

Solna ska vara en stad där både barn och vuxna erbjuds kulturella upplevelser, både i vardagen och utöver det vanliga. Staden ska utvecklas som kultur- och kunskapsstad med kvalitet som ledord. Kulturen berikar, utmanar och förenar. Ett öppet kulturklimat är ett livsvillkor i ett liberalt samhälle, och kulturellt skapande är dessutom viktiga förutsättningar för en levande demokrati.

38. Biblioteken ska vara öppna när Solnaborna vill gå dit. De ska ha generösa öppettider på kvällar och helger.

Såväl huvudbiblioteket som filialen i Bergshamra ska hålla hög klass på utbud och service. Det är viktigt att våra bibliotek är trygga och att ordningsstörningar inte accepteras.

Biblioteken är kulturcentra och förvaltare av det fria ordet. Biblioteken ska också vara ett ställe dit människor kan söka sig för att se aktuella utställningar eller lyssna på musik, läsa läxor, träffa någon inbjuden författare eller samhällsdebattör eller besöka det internationella medicentret. På biblioteket kan den som är nyinflyttad eller nyanländ låna en Solnabo, det vill säga träffa

någon som berättar om Solna och det som vår stad erbjuder.

39. Liberalerna kommer även i framtiden att vara garanten för kommunalt subventionerad musik- och kultursko-leverksamhet av hög kvalitet i Solna. I och med kulturskolans flytt till Parkskolan öppnas fler möjligheter. Vi vill se mer av kulturskolans verksamhet i våra olika stadsdelar.

40. Ny kulturscen i Solna. Huvudbibliotekets roll som kulturcentrum kan med fördel utvecklas, och i framtiden kan detta även innefatta en kulturscen i Solna. Här ska utrymme för såväl avkoppling och eftertanke som rika kulturupplevelser kunna erbjudas.

41. Konsten i Solna. Kulturlivet skapar viktiga mötesplatser i staden. När nya stadsdelar planeras eller gamla utvecklas ska det redan i planeringen skapas plats för kulturverksamheter och konstnärlig gestaltning. Minst en procent av byggkostnaderna

bör avsättas till konstnärlig utsmyckning. Inköp av konst är ett bra sätt att stödja kulturen. Den konst som staden köper in bör vara tillgänglig och synlig för Solnaborna. Vi vill att anslagen för konstinköp huvudsakligen ska gå till utsmyckning av gaturummet samt till skolor, omvårdnadsboenden och andra miljöer där många rör sig. Staden bör även i samråd med stadens näringsliv verka för att stadens konstsamlingar blir mer tillgängliga, gärna på de platser som samlar många människor och gärna med hjälp av ny teknik.

42. Kulturmiljöer. Värdefulla kulturmiljöer representerar ett oersättligt arv som måste bevaras för framtiden. De kulturmärkta husen ska ges ett ökat skydd. Om- och tillbyggnader ska utföras med varsamhet. Det är viktigt att den bevarandeplan för äldre byggnader och miljöer av kulturellt värde i Solna, som Liberalerna tagit initiativ till, hålls levande.

43. Kulturskyltar. Vi vill att intressanta miljöer, händelser och personligheter i Solna ska uppmärksammas genom att sätta upp speciella kulturskyltar. Genom att använda digitala lösningar kan denna kultursatsning lätt göras tillgänglig även för personer med synnedsättning och teckenspråksanvändare. Vi vill också utveckla möjligheterna att på olika sätt tipsa om olika typer av kulturpromenader i Solna.

44. Kultursponsring. En engagerad och närvarande publik är kulturens viktigaste stöd. Kultur kan inte enbart mätas i marknadstermer. Den offentliga finansieringen av kulturen behöver kompletteras med andra finansiärer. Staden bör därför genom sitt näringslivssamarbete aktivt uppmuntra företag att sponsra kulturevenemang i Solna och särskilt aktiviteter som vänder sig till barn och ungdomar.

45. Solna – den nya evenemangsstaden. De senaste åren har Solna blivit mer känt som staden där stora evenemang inom idrott, nöje och kultur äger rum. Friends Arena, ett bra företagsklimat, många engagerade kultur- och idrottsföreningar och en medveten strategi från kommunen har gjort Solna till en ledande evenemangsstad. Vi vill att staden ska fortsätta att utveckla Solna som evenemangsstad. Det vinner Solnaborna på, samtidigt som Solna blir mer spännande som besöksstad.

46. Vi vill att Solna arrangerar en årligen återkommande kulturhelg där en mångfald av aktörer inom det lokala kulturlivet kan medverka.

Idrott och fritid

Idrotten är Sveriges största folkrörelse och Solna ska även fortsättningsvis vara en idrottsstad av rang. Därför behöver vissa idrottsanläggningar rustas upp, men vi behöver också anlägga nya. Tack vare hårt arbete från Liberalerna byggs nu Solnas nya simhall, den största kommunala idrottsanläggningen på årtionden.

Solna kommer inte att kunna erbjuda anläggningar för precis allt, men det vi har ska vara av god kvalitet. I de anläggningar som ägs av Solna ska breddidrott för barn ha företräde vid fördelning av tider. Fritidsverksamhet som lockar fler tjejer än killar ska ha samma stöd från staden som verksamhet som drar flest killar. Det är viktigt att ha ett jämställt stöd till idrott och fritid. Vi vill underlätta för barn och ungdomar att utöva idrottsaktiviteter och vara aktiva i föreningslivet.

47. Sprid ut fritidsverksamheten. Överallt i Solna ska det finnas meningsfull fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Det är viktigt att fritidsaktiviteterna utvecklas tillsammans med ungdomarna så att de förblir attraktiva. Ett bra fritidsutbud minskar riskerna för kontakt med våld och droger. Det ska också där det är relevant finnas goda möjligheter till läsläsning och viss stödundervisning. Samarbetet mellan

skolan och fritidsverksamheterna bör öka ytterligare. Fler fritidsgrådar med specifik profil borde öppnas i andra delar av staden. Goda exempel är Solna ungdomscafé samt Black Sheep.

48. Ge alla unga en chans. Förebyggande och uppsökande arbete är viktigt för att säkerställa att alla unga människor får likvärdiga möjligheter till livschanser. Stadens fältarbetare är mycket viktiga för arbetet med att möta unga i riskzonen. Staden bör stimulera och premiera initiativ med goda förebilder och där ungdomar stöttar ungdomar. Ett annat exempel är att engagera föreningar och ungdomsledare som i samarbete med staden vid behov aktivt kan bidra till fältarbetet. Föräldra- och vuxenvandringar ska uppmuntras och stödjas av staden.

49. Föreningsbidrag. Det kommunala stödet ska vara jämställt och gå till barn och unga, skapa en meningsfull fritid och vara hälsofrämjande.

Inga kommunala bidrag ska gå till föreningar som inte främjar demokrati och mänskliga rättigheter. Stödet till fritidsverksamhet ska i första hand gå till barn, ungdom och personer med funktionsnedsättning. Även verksamhet för äldre ska ha möjlighet till stöd.

50. Handikappidrottens betydelse. Handikappidrott har stor betydelse för personer med funktionsnedsättning, genom träning, rehabilitering och gemenskap. Staden ska uppmuntra till samarbeten med handikappidrottsrörelsen och bidra till arrangemang som exempelvis Abrahamdagen, som är en inspirationsdag för barn och ungdomar med funktionsnedsättning, och Stockholm International Paragames.

51. Det framtida idrottsbehovet. Tack vare Liberalernas arbete byggs nu Solnas nya simhall. Vi vill rusta upp de anläggningar som är i behov av det samt inventera vilka som behövs. Vasalundshallen är värd att rusta upp och vi vill också se en fullstor hall i nya Hagastaden. Vi vill även se fler utegym, fler spontanidrottsplatser och möjligheter till exempelvis parkour och skatepark. Vi vill även att staden upplåter lokaler för e-sport som väldigt många i kommunen utövar idag. Solna stad och grannkommunerna behöver stärka samarbetet avseende idrottsanläggningar.

52. Idrottssponsring. Vi är positiva till att privata företag sponsrar byggandet av idrottsanläggningar i staden. Målet är att öka utbudet av attraktiva anläggningar för medborgarna i Solna.

53. Idrott och hälsa för våra äldre. Vi vet att de som regelbundet utövar fysisk träning håller sig friska längre. Därför vill vi se en permanent satsning på träning för våra äldre.

54. Utveckla Vasalundshallen till ett viktigt centrum för inomhusidrotter i Solna. Den nuvarande Vasalundshallen rustas upp och när simhallen flyttas till Frösunda omvandlas simhallen till en anläggning för inomhusidrott och kompletteras med två hallar för olika idrotter.

55. Rådfråga barnen om utformningen i området innan ny lekplats anläggs. Barnen är de största kännarna av vilka aktiviteter de önskar sig.

